

"Duitsland niet in stukken" in Het Parool (4 augustus 1945)

Source: Het Parool. Vrij Onverveerd. ; Réd. Chef HOEN, Pieter T. 04.08.1945, n° 176; 5. Jg. Amsterdam: Het Parool. "Duitsland niet in stukken", p. 3.

Copyright: (c) Het Parool

URL: http://www.cvce.eu/obj/duitsland_niet_in_stukken_in_het_parool_4_augustus_1945-nl-9e2fbd43-8172-465a-8bf9-1e257f804137.html

Last updated: 03/07/2015

Na Potsdam

Duitsland niet in stukken

Het politieke aspect

Sommigen kunnen in het uitvoerige communiqué, waarmee de conferentie van Potsdam aan het einde der beraadslagingen het stilzwijgen verbreekt. Slechts een woordenrijk rookgordijn zien, waarachter de punten waarover men het niet eens kon worden, als bijvoorbeeld de toekomstige status van de Dardanellen, het terugtrekken van de geallieerde troepen uit Perzië, de voedseltoestand in Europa de Franse aanspraken op Rijn en Ruhr, verborgen moeten worden. Anderen zien daarentegen in het communiqué allereerst het tastbare resultaat van de samenwerking der Grootte Drie en vinden door dit resultaat hun geloof in de mogelijkheid van de zo gewenste samenwerking bevestigd. De waarheid zal ook hier wel ergens in het midden liggen; om dat ergens nader te bepalen kan men het volgende aantekenen.

Op de conferentie is men tot overeenstemming gekomen ten aanzien van de politieke en economische beginselen eener gecoördineerde geallieerde politieke jegens Duitsland heel het in den aanhef van het gedeelte, dat over Duitsland handelt. Maar even verder botst men al onmiddellijk tegen de grens van deze gecoördineerde geallieerde politiek aan wanneer men vreest dat het gezag in Duitsland uitgeoefend zal worden door de opperbevelhebbers der Amerikaanse, Britse, Russische en Franse troepen op instructies hunner regeringen, eik in zijn eigen bezettingszone en eveneens gezamenlijk als leden van den Controleraad. Hier prevaleert dus kennelijk de verdeling van Duitsland in afzonderlijke zones boven het gemeenschappelijke bestuur. Want het militaire bestuur in de zones staat niet onder de Controleraad, maar ontvangt zijn instructies direct van de verschillende regeringen. Ook de regeling van de herstelbetalingen waarbij men de Russische methode om het industriële apparaat weg te helen, tot een systeem verheft, gaat uit van de werkelijkheid van de verdeling in een Russische en een Westelijke zone. Deze situatie wordt nog verder in de hand gewerkt door de omstandigheid, dat men voorlopig een Duits centraal bestuur niet zal tolereren. Slechts van onder op van het plaatselijk bestuur af, zal geleidelijk aan een Duits bestuursapparaat op democratische grondslagen mogen worden opgebouwd. Hier lijkt men met een typisch Engels denkbeeld te doen te hebben. Wat democratie is, zegt het communiqué nergens en verschil van opvatting hierover bij de Grootte Drie lijkt voorshands niet uitgesloten.

Resumerend moet men hier wel concluderen, dat al wil men Duitsland niet in stukken uiteen laten vallen, men tot een gemeenschappelijk bestuur toch niet veel verder is gekomen. Dat kan ook niet, zolang de verdeling in zones de eigenlijke structuur van Duitsland uitmaakt.

Een grote stap vooruit is ongetwijfeld de instelling van den Raad der ministers van Buitenlandse Zaken in Londen een figuur over de wenselijkheid waarvan men het in Yalta al eens was, maar waar het tot nu toe niet van was gekomen. Een dergelijke Raad vooral wanneer de ministers er ook een permanent vervanger zullen hebben, is voor het dagelijks werk van beleidvolle behandeling van netelige kwesties een geschikter lichaam dan de meer nadrukkelijke conferenties. Waar in de kleinste Europese kwesties thans telkens toch ook de vaak tegengestelde belangen der Grootte Drie in het geding komen zijn juist de ministers van Buitenlandse Zaken de aangewezen figuren om langs de gewone diplomatieke wegen voor deze tegenstellingen een oplossing te vinden.

Een stap vooruit is ook, dat nu eindelijk China en Frankrijk van de partij zullen zijn al houden de Grootte Drie zich het recht voor, om ook onder elkaar de zaken te gaan regelen. Op de agenda van den Raad staat allereerst het voorbereiden van een vredesverdrag met Italië, voorts een regeling met de kleinere zondaars Finland, Bulgarije, Roemenië en Hongarije. Ten slotte zal men ook een vredesverdrag met Duitsland gaan voorbereiden, maar daar is men nog niet aan toe; immers daarvoor moet Duitsland weer eerst een centraal bestuur hebben. De Raad kan telkens een land, welks belangen aan de orde zijn, uitnodigen om aan de beraadslagingen deel te nemen. Zo lijkt het er op neer te zullen komen, dat het werk om de vrede in Europa in vaste vorm te brengen, niet op een bepaald tijdstip, op een conferentie, maar geleidelijk aan, in etappes zal gebeuren.